

at høre disse fuldelig med os". Og vi have her Erfaringens Vidnesbyrd for os; thi i den forgangne Tid have de, der havde Hovedgaardprivilegium, faaet alle mulige offentlige Byrder, baade Statter og Tiender og alle Communalbyrder, væltet fra sig selv over paa dem, der havde upriviligeret Hartkorn. Man maa altsaa frygte for, at de større Hartkornbesiddere ogsaa i Amtsraadene ville kunne træde de mindre Jordbrugere for nær, og at de ville gjøre ad indirecte Veie, hvad de ikke kunne gjøre directe ved Byrdernes Fordeling, og denne Frygt er velbegrundet, siden man i saamange Henseender har Erfaringens Vidnesbyrd for sig. Men saa kunde man da spørge, dersom mindre Formuende eller mindre Hartkornbesiddere blive Deputerede i Amtsraadet; dersom de, som eie 20 Tdr. Hartkorn, blive repræsenterede ved dem, som eie 8, eller 4, eller 2, eller blot 1 Td. Hartkorn, ere hines Interesser da repræsenterede? Ja, her er den store Forffjel, at den Størres Interesser blive netop ogsaa her repræsenterede i den Mindres; thi en hvilken-somhelst Byrde eller Pligtopfyldelse, der bliver paalagt 20 Tdr. Hartkorn, vil forholdsvis ogsaa blive paalagt Alle dem, som eie mindre Hartkorn, og, naar disse varetage deres eget Tary, da er virkelig ogsaa alle de andre større Hartkornseieres Tary deri indbefattet og varetaget. Det er en Selvsølge. Havde vi altsaa virkelig en saadan Repræsentant for det mindre Antal af Tønder Hartkorn, der tillige var den sande Repræsentant for det almindelige Vel, saa at han gik ud fra, hvad der tjente til det fælles Vel, og, uden mindste Forurettelse for Noget, søgte at afværge uretsfærdige Byrder og at fordele de retfærdige ligeligen — kunde dette skee, kunde denne Repræsentant findes ligesaavel blandt de større som blandt de mindre, og ligesaavel blandt de mindre som blandt de større Hartkornseiere, saa var der ikke mindste Betænkelighed ved at undlade at tage Hensyn til nogen-somhelst Censur; men en saadan Mand til Repræsentant troe de større Hartkornseiere ikke at kunne finde blandt de mindre; og disse paa den anden Side troe heller ikke blandt de større at kunne finde en Saadan; det er Striden, og denne Strid vil, efter min Formening, aller-

bedst kunne haves, dersom der slet intet andet fastfattes som Censur end Tillid til den, der vælges, og man lod Valg være Valg, uden at Vedkommende eiede Hartkorn eller ikke. Naar man altsaa valgte den Mand, som fandt Censur Tillid, enten han nu havde Lidt eller Meget, og naar han saaledes blev valgt og derpaa udsorte sit Kald troligt, saa var Det gjort, som Loven siger først og fremmest skulde opfyldes og udføres. — For Censurbetingelser er der altsaa, efter min Mening, ingen anden Grund end den almindelige Fordærvelse, eller den fordærvede menneskelige Natur, som ikke ligesaa godt vil see paa sin Næstes Bedste som paa sit eget, og som vil see at vælte Byrden fra sig selv over paa Andre. Jeg skal tillade mig et Par Ord med Hensyn til den almindelige Frygt, man altid hører fra de Større mod de Mindre. Hine sige, at, dersom disse faae Andeel i Fordelingen af Byrderne, ville de vælte Byrderne fra sig over paa dem; men det er aabenbart, at dette kunne de Mindre ikke gjøre; det staaer ikke i deres Magt at vælte Byrderne fra sig selv over paa Andre, saaledes at de for deres Part ikke selv faae Deel i dem. Det er derfor i deres egen Interesse at blive frie for saa mange Byrder, de kunne, men det kan ikke skee, uden ved at borttage ligesaagodt Byrden fra de større Eiendomsbesiddere, thi alene derved bortfalder ogsaa en forholdsmaessig Deel deraf fra dem selv. Selv om de slet ikke have nogen Eiendom at udrede Byrder af, maatte deres egen Interesse dog være, saavidt muligt de kunde, at formindste Byrden for dem, der eiede Noget; thi jo flere Byrder de borttage fra dem, der have stor Eiendom, stor Bedrift og en større Næringsvei, desto større Fortjeneste ved Arbeide og Omsetning kommer derved tilveie for dem, hvorimod jo mere de Formuende af Befolkningen blive altfor bebyrdede af Statter o. dsl., desmindre Fortjeneste og en desto værre Tilstand bliver der for dem, som Intet have; altsaa er det ogsaa i disse's Interesse, altid at være sparsommelige i det Offentliges Huus-holdning, og at stemme for Sparsommelighed og for saa smaa Byrder og en saa retfærdig og ligelig Fordeling af disse som muligt. Denne Frygt for de mindre Besiddere, som